

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Školní rok: 2022/2023

Metodik prevence: Ing. Irena Hejzlarová

Období znovuobnovené prezenční výuky přineslo novinky i v oblasti prevence negativních jevů mezi mládeží, spíše ale jedná o problémy jednotlivců. Více vnímáme působení rodinného prostředí, individuální přístup jednotlivců a dosahy používání různých elektronických komunikačních kanálů. Podařilo se nám naplnit dané úkoly včetně projektových, dále jsme ale řešili spíše individuální problémy.

Minimální preventivní program pro tento školní rok připravujeme opět pro obě varianty výuky, jak prezenční, tak i distanční, jsme schopni používat různé elektronické komunikační kanály i v této oblasti. Zaměřujeme se na žáky denního studia, mezi kterými bývají zastoupeny obě věkové kategorie zletilých i nezletilých žáků. Při tomto procesu měníme používané nástroje dle potřeb žáků a školy, na základě našich každodenních poznatků ze setkávání se se žáky a dle analýzy společenské situace a rovněž aktuální nabídky příslušných institucí na ně reagujících. Při seznamování s novými žáky i jejich rodiči i při každodenní školní práci se stávajícími kolektivy se snažíme analyzovat projevy nežádoucích jevů a během školního roku monitorujeme situaci u jednotlivých žáků a v jednotlivých třídních a projektových kolektivech.

Pokud situace ve společnosti dovolí prezenční výuku, je nám lépe umožněno se žáky a celými žákovskými kolektivy komunikovat a rozpoznávat tak negativní jevy mezi žáky či žákem a dalšími zúčastněnými subjekty. Konkrétní stanovení práv a povinností žáků, jasných mantinelů, vytvoření příjemnějšího školního prostředí (naše škola je každý rok modernizována), vyšší každodenní starost učitelského sboru a vedení školy o problémy žáků a pomoc při jejich řešení, jsou těmi nejlepšími prostředky i v rámci prevence. Jako základ jsme si již dříve stanovili formální i neformální komunikaci uvnitř pedagogického sboru (což se stále daří), mezi vyučujícím a žákem, u nezletilých i v informačním toku mezi školou a rodiči.

Dále také hodláme podporovat vhodnou komunikaci mezi žáky jak uvnitř tříd, tak i v rámci školy, projektů a dalších kolektivů, včetně spontánně vzniklých. V letošním roce pokračujeme v projektové činnosti, máme opět připraveny hodnotné semináře a kurzy.

Na počátku roku jsou celý pedagogický sbor a všichni žáci seznámeni s požadavky kladenými na ně platným školním řádem a souvisejícími dokumenty školy.

Každý pedagog v rámci svého třídnictví i v rámci své účasti na vzdělávacím procesu a dalším fungování školy je povinen monitorovat projevy patologických jevů, upozorňovat na ně třídního učitele, metodika prevence či člena vedení školy, podílet se na jejich odstraňování.

V základu programu se zaměřujeme hlavně na poznání jednotlivých žáků a jejich rodinného prostředí, na jejich směřování ke zdravému životnímu stylu, využívání moderních poznatků v poznávání jedince a společnosti. Poskytujeme žákům možnosti identifikování patologických jevů ve společnosti, poskytujeme prostor pro komunikaci o nich, spolu s dalšími subjekty vedeme žáka při jejich zvládnutí.

V případě výskytu patologických jevů u jedince či kolektivu vytváříme účinné nástroje na jejich zvládnutí – rozhovory se studenty jak individuální, tak společné, při důrazu na otevřenost a diskretnost poskytovaných informací, řádné „vyšetření“ problému s vyjádřením všech zainteresovaných stran s ohledem na klidné a přehledné řešení nastalé situace, přesměrování programů PP na aktuální témata atd. Spolupracujeme s vhodnými subjekty na toto se specializujícími, např. pracujícími v systému SVI, občanské sdružení Střed, občanské sdružení Společnost přátel vzdělávání, PČR a Městská policie v Třebíči, projektem Zdravé město, PPP. Účastníme se i vzdělávání v této oblasti.

Používané programy

a) adaptační seminář

- pro žáky 1. ročníku denního studia oboru VS a MD konaný ve dnech 5. - 7. 9. 2022 v RS Nesměř - cílem je sebezpoznání, poznání členů nového kolektivu, začlenění se do kolektivu, posílení týmové spolupráce, prevence

b) jiné pobytové akce – projektové dny, exkurze, zahraniční zájezdy

Besedy a přednášky

Semináře projektu „Kdo je připraven, není překvapen IX.“ podpořeného Grantovým systémem města Třebíče 2022:

a) Kyberkriminalita

U tohoto tématu jsme zůstali i v letošním roce, neboť problémy tohoto druhu řešíme téměř v průběhu celého roku v jednotlivých třídách a vidíme potřebu neustále toto téma a jeho „nebezpečnost“ připomínat.

Chceme opět hovořit o rychle se měnících nebezpečích, která souvisí s využíváním sociálních sítí nejen při komunikaci mezi lidmi, kteří se stýkají i osobně (např. v rámci třídy), ale rovněž o nebezpečích číhajících na naši mládež propojením s různými anonymními lidmi víceméně z celého světa. Vzhledem k velké aktuálnosti tohoto tématu je na trhu spousta nabídek na uchopení tohoto tématu. V minulých letech jsme diskutovali nad filmem „V síti“ a nad slovenským filmem „Kto je ďalší“.

V tomto roce využijeme další možnosti, jak téma probrat opět za účasti odborníků z praxe. Téma kyberkriminality a kyberšikany zařazujeme úspěšně i do výuky (IKT) i mimo tento projekt.

b) Dospívání

Ač by se mohlo zdát, že toto téma nepatří ani do prevence kriminality ani do drogové problematiky, opak je pravdou. Jak všichni víme, věk 15-18 je nejen krásným obdobím v životě člověka, ale i obdobím velmi důležitým pro směřování „dospělého“ života, obdobím náročným. Mládež prochází velkými změnami jak fyzickými (hormonální změny) a psychickými, tak i vztahovými. Mezi našimi žáky právě z důvodu, kdy rodina často nepřináší správné odpovědi na otázky těchto změn a správné vzorce chování, se nacházejí děti zmatené, náchylné k nevhodnému chování (i na hraně trestních postihů – urážky nejen na sociálních sítích, krádeže, užívání omamných látek, sounáležitost ke skupinám provádějícím trestní činnost apod.), hledajících nevhodné vzory, předčasně se osamostatňující apod.

Také poměrně často vidíme děvčata, která si nevědí rady s „ženskými problémy“, žáky zcela nevhodně se stravující, žáky nezdravě tloustnoucí, bez vhodného pravidelného pohybu apod. Také jsme došli k závěru, že s žáky málokdo hovoří o zodpovědnosti a otázkách budoucího rodičovství.

Právě proto jsme se rozhodli i toto téma zařadit do našeho projektu. Jedná se o inovativní workshop, který se bude konat celý den formou jednotlivých „dílů“, které budou vést odborníci výše zmiňovaných oblastí:

- a) psycholog
- b) lékař - odborník na otázky zdravého vývoje a mateřství
- c) sociální pedagog
- d) poradce zdravého životního stylu

Předpokládáme a v rozpočtu počítáme s účastí 4 lektorů v rozsahu 7 hodin. Ve workshopech bude podporována převážně aktivní účast našich žáků.

c) Drogová problematika

Bohužel i naše město patří mezi místa s aktivním výskytem drog a jejich přípravy. K tomuto semináři se vracíme po několika letech, neboť opět vnímáme potřebnost informovat naše žáky nebezpečnosti drog a jiných návykových látek a o následcích jejich užívání. Využijeme příkladné spolupráce s PČR a s K-centrem Noe Oblastní charity Třebíč.

Semináře budou probíhat v několika termínech pro většinu žáků denního studia.

Další semináře a aktivity jsou nyní sjednávány s PČR, s Krajem Vysočina – projekt „První pomoc do škol“.

Školní poradenské centrum

Součástí celoročních preventivních aktivit na škole je také fungující školní poradenské centrum, které poskytuje individuální pomoc žákům, příp. i jejich rodinám, a pedagogům v těchto oblastech:

- a) Výchovné poradenství (výchovné problémy, práce s rodinou apod.)
- b) Finanční poradenství (vlastní půjčky, účty za telefon, úvěry rodičů atd.)
- c) Právní poradenství (rozvody, vlastnictví, dědictví atd.)
- d) Poradenství v oblasti prevence (záškoláctví, pomluvy, šikana atd.)

Školní žákovský parlament

- cíl: pravidelná setkávání zástupců jednotlivých tříd se zástupci vedení školy, pedagogickým sborem a metodikem prevence, otevřená komunikace – Z. Ležáková

Brigády pro žáky – největší spolupráce se státní sférou – MKS, volby, průzkumy

Ostatní

Zařazení vhodného preventivního programu se v průběhu roku řídí potřebami třídních kolektivů a jedinců. Při zjištění rizikových forem chování jsou dodržovány doporučené postupy, probíhá spolupráce s dalšími vhodnými subjekty při řešení problému.

Účast na programu Zdravé město, účast na veřejných sbírkách vhodných pro výuku mládeže k sociálnímu citění, soutěže mezi třídami.

Dále mohou proběhnout setkání s pracovníky Městské policie v Třebíči a spolupráce s příslušnými státními orgány, individuální spolupráce s organizacemi nabízejícími různé programy.

Další dle nabídek, zájmu a zjištění v průběhu školního roku. K prevenci výskytu negativních forem chování žáků samozřejmě i přispívají exkurze konané v průběhu roku, kdy se žáci seznamují s běžným chodem různých institucí a firem a rovněž se zde setkávají se žádoucími způsoby úspěšného vystupování v tržním prostředí. Navštěvujeme firmy

z finančního, průmyslového sektoru, různé druhy úřadů, s jejichž prací se žáci seznamují i na svých praxích.

Schůzky s rodiči - listopad 2022 a duben 2023, další indikace dle zájmu a potřeby.

K propagaci a zvýšení informovanosti využity nástěnky umístěné na chodbách školy, které jsou průběžně inovovány.

V případě přechodu na distanční výuku jsme schopni aktivity modifikovat, použít elektronické materiály, besedy zorganizovat v systému Teams. Bohužel naší zkušeností je většinou nižší kvalita jakékoliv výuky touto formou, tudíž i nižší dosah preventivní činnosti.

Doporučené postupy školy při výskytu vybraných rizikových forem chování žáků školy, jež jsou v souladu s příslušnými předpisy:

Všichni účastníci školního procesu jsou při začátku školního roku důrazně upozorňováni na nutnost dodržovat školní řád a vyvarovat se chování zakládajícího příčinu postihu ze strany školy, dále jsou pozorováni na nutnosti podílet se osobně na ochraně své osoby a svého majetku.

Při zjištění známek šikany, včetně kyberšikany

- preventivně učit žáky známky šikany rozeznávat
- dostatečnou pozornost věnovat vztahům žáků ve třídách i v celé škole
- konzultovat podezření na šikanu v kolektivu s vedením školy a metodikem prevence
- postupovat na základě odborných znalostí, postup konzultovat s odborníky – rozklíčování situace, ochrana svědeckých informací a jejich nositelů, vyvození důsledků, jež přinesou adekvátní nápravu
- informovat a spolupracovat s rodiči v případě nezletilých aktérů šikany
- zdokumentovat jevy

Při konzumaci alkoholu studentem, příp. výskytu účastníka školního procesu nesoucího známky konzumace alkoholu:

- zabránit další konzumaci
- dle stavu konzumenta zabezpečit jeho bezpečnost a dozor – odvedení do ředitelny školy, ponechání na místě, zajistit 5P, přivolání lékařské pomoci
- odebrat tekutinu označenou jako alkohol a uložit ji u vedení školy, nepodrobovat ji testu
- informovat zákonného zástupce u nezletilých žáků (odvoz žáka), příp. dle povahy události (opakování) a dostupnosti zákonných zástupců i orgán sociálně právní ochrany a vedení školy
- zajistit účast min. dvou pedagogických pracovníků
- vyhotovit záznam události, včetně vyjádření a podpisu konzumenta
- vyvození důsledků dle školního řádu

Při konzumaci omamných psychotropních látek studentem, příp. výskytu účastníka školního procesu nesoucího známky konzumace těchto látek:

- zabránit dalšímu užití OPL

- dle stavu konzumenta zabezpečit jeho bezpečnost a dozor – odvedení do ředitelny školy, ponechání na místě, zajistit 5P, přivolání lékařské pomoci
- odebrat látku označenou jako OPL a uložit ji u vedení školy v zalepené obálce s datem, časem, místem nálezů, razítkem školy a dvěma podpisy, nepodrobovat ji testu
- neprovádět osobní prohlídku žáka, ani prohlídku jeho věci
- informovat odvodní oddělení Policie ČR, zákonného zástupce u nezletilých žáků, příp. dle povahy události (opakování) a dostupnosti zákonných zástupců i orgán sociálně právní ochrany a vedení školy
- zajistit účast min. dvou pedagogických pracovníků
- vyhotovit záznam události, včetně vyjádření a podpisu konzumenta
- vyvození důsledků dle školního řádu
- dále postupovat dle pokynů Policie ČR

Při konzumaci tabákových výrobků studentem v prostorách školy:

- zabránit dalšímu užití výrobku
- odebrat tabákový výrobek a uložit jej u vedení školy
- neprovádět osobní prohlídku žáka, ani prohlídku jeho věci
- informovat zákonného zástupce u nezletilých žáků, příp. dle povahy události (opakování) a dostupnosti zákonných zástupců i orgán sociálně právní ochrany a vedení školy
- zajistit účast min. dvou pedagogických pracovníků
- vyhotovit záznam události, včetně vyjádření a podpisu konzumenta
- vyvození důsledků dle školního řádu

Při záškoláctví:

- zde je důležitá již při drobnějších případech součinnost učitelského sboru, každodenní kontrola docházky a důvodů nepřítomnosti žáka ze strany třídního učitele
- informovat zákonného zástupce u nezletilých žáků, příp. dle povahy události (opakování) a dostupnosti zákonných zástupců i orgán sociálně právní ochrany a vedení školy s žákem zjistit povahu záškoláctví a jeho důvody včetně možných uvnitř školy
- zajistit účast min. dvou pedagogických pracovníků při pohovoru s žákem, příp. jeho zákonným zástupcem
- vyhotovit záznam události, včetně vyjádření a podpisu záškoláka
- vyvození důsledků dle školního řádu

Při zjištění krádeže:

- pořízení záznamu o krádeži s poškozeným
- po dohodě s poškozeným přivolání pracovníků Policie ČR
- další postup dle pokynů Policie ČR

Zcela samostatně je řešena otázka prevence a řešení školní neúspěšnosti žáků školy – viz příloha tohoto dokumentu.

Další:

Velice důrazně upozorňujeme na citlivý a individuální přístup řešený v co nejrychlejší a efektivní součinnosti s vedením školy a příslušnými odborníky v případech podezření

na šikanu, rasismus, kriminalitu, známky politického či náboženského extremismu, v případech domácího násilí, ohrožování mravní výchovy mládeže, týrání a zneužívání nezletilých či při podezření na poruchy příjmu potravin.

V Třebíči dne 1. září 2022

Zpracovala:
Ing. Irena Hejzlarová
metodik prevence

Příloha:
STRATEGIE PREVENCE A ŘEŠENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI ŽÁKŮ ŠKOLY